

Joies en la gestualitat de les formes i els materials

Teresa Capella Martí

09.03__21.04.2024

“La joia evoluciona des del dibuix i els materials la transformen en un objecte, que ens dona plaer al contemplar-la”.

Els coneixements i les tècniques pròpies de l'ofici de joier són el punt de partida de la seva trajectòria creativa. Marxa a Alemanya el 1968, empesa per l'interès en el disseny de la nova joia, en el vessant artístic de creació i experimentació.

A la Staatliche Kunst und Werkschule de Pforzheim aprèn el valor de l'expressió del gest personal, la gestualitat en el traç i les formes. Descobreix les qualitats dels materials per expressar i experimentar les formes que dibuixa sobre el paper. Aquest aprenentatge i formació la porten a crear joies en què busca l'expressió a través del treball en les superfícies i dimensions, entenent-les com a objectes portables.

A Pforzheim, coneix Hans Leicht amb qui comparteix la vida i la joieria durant molts anys.

A partir de 1972 decideix deixar el metacrilat com a material estructural de la joia i és la plata que dominarà el treball experimental. Incorpora nous materials com el banús, el coure i l'or i, més endavant palets de riu i esmalt fred. Des d'aquest moment treballa la superfície dels metalls amb el burí per deixar empremta de traços lineals o sinuosos.

El 1978, Teresa i Hans decideixen marxar de Berlín per la situació geopolítica de la ciutat i s'estableixen a Catalunya. Inauguren La Vitrina el 1983, la primera galeria taller de Catalunya.

L'impuls lliure del traç del gravat sobre la superfície de plata esdevé dominant en les seves joies a partir de 1982. Treballa la plata oxidada amb el burí per descobrir el fons intacte i el caràcter del material. Així n'ensenyà l'interior i, amb l'impuls del gest del burí, dirigeix el traç, fa parlar el metall. Com les marques que deixen les dents de la màquina excavadora a la terra.

El 1993 inicia una etapa en què experimenta principalment amb planxes de plata. Les plega buscant alhora el volum i la lleugeresa de la peça. Domina la ductilitat del metall i hi juga com si plegués un paper.

Amb la mort de Hans Leicht el 2008, abandona la seva dedicació a la joieria tal com havia estat sempre. La soledat que sent al taller per crear les seves pròpies peces li impedeix continuar.

GALERIA OPHIR, BERLÍN _ GALERIA LA VITRINA, MATADEPERA

Teresa Capella i Hans Leicht s'estableixen a Berlín el 1971, atrets per l'ambient cultural i la vida de la ciutat. Inicien una etapa de projectes conjunts per formar part de les noves propostes culturals del moment, que els portarà a donar a conèixer la nova joieria al públic.

El 1974 obren la Galeria Ophir, a l'Ansbacher Strasse, 13, al centre de Berlín, juntament amb el joier Winfried Krüger. L'elecció del nom de la galeria ve donat per la seva simplicitat i alhora perquè parla de l'or com a element inalterable. Ophir fa referència a les mines d'or que es citen a l'Antic Testament, quan la reina de Saba porta or al Rei Salomó (2Cr 9,1-12).

Organitzen exposicions de joieria experimental i arts gràfiques de joves artistes d'arreu, així com de les seves pròpies creacions. Hi mostren la seva obra joiers com Philippe Debray, Jan Tempelman, Norbert Muerrle, Uta Fischer i artistes gràfics com Wolfgang Nieblich, Axel Hertenstein, Joshimitsu Hirota, Dieter Huthmacher, Ralf-Reiner Odenwald, Heinz Treiber i Ulrich Zeh. Fomenten converses i intercanvis entre els joves artistes i els visitants de la galeria, generant interès pel reconeixement del procés de la creació de la nova joia d'autor. A la galeria es difon i es comparteix la idea que la nova joieria forma part de les noves tendències.

El 1978, Teresa i Hans decideixen marxar de Berlín per la situació geopolítica de la ciutat i s'estableixen a Catalunya. Trien Matadepera per la necessària proximitat a Barcelona i l'estiu de 1983, obren la galeria taller La Vitrina.

Fins aleshores, no existia un espai d'aquestes característiques on poder descobrir l'objecte únic, del disseny de les noves tendències i mostrant que la joia contemporània podia ser accessible a tothom.

Obren un espai per convidar l'entrada a tothom interessat en contemplar les joies exposades i ocasionalment hi presenten també obres d'altres artistes, ceramistes com Maria Bofill, Cristinne Kluge-Haberkorn, Antje Schimpfle. I artistes del vidre com Wolfgang i Karl Schmid, entre d'altres.

La inauguració d'un nou espai al mateix carrer Sant Joan, núm 80, de Matadepera el 23 d'abril de 1993, els dona l'oportunitat de projectar una nova galeria en què les seves creacions s'identifiquen perfectament amb l'atmosfera creada. Per això, conceben i dissenyen la façana, les vitrines, el mobiliari, la il·luminació i el taller, amb la intenció que aquests elements formin un tot funcional.

El mobiliari de cadires l'encarreguen al dissenyador alemany Tobias Greissing, d'estil minimalista. El material amb què es realitzen és de conglomerat de reciclatge de fustes i envasos "tetrabrik". I això les converteix en molt novedoses perquè en aquell moment el reciclatge encara no s'havia desenvolupat com ara coneixem.

La galeria incorpora el taller en unes dimensions que fins ara no els havia estat permès tenir. Col·laboren junts, comparteixen conceptes, s'ajuden, realitzen les seves obres convivint al mateix espai. El taller representa la idea que les seves joies s'elaboren allà, a La Vitrina, i que al mateix temps els clients poden entrar i veure el procés de l'elaboració de l'encàrrec o de la creació. Teresa i Hans aprenen dels clients constantment.

La Vitrina tanca amb la mort de Hans el 21 d'octubre de 2008.

Arantza Morlius

Text a partir de la conversa amb Teresa Capella

Organitza:

Amb el suport de:

